

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра методики та практики викладання іноземної мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Олександр ГОЛОВКО

“ _____ ” _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теоретична граматики (з порівняльним компонентом)

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 03 – гуманітарні науки

спеціальність 035 – філологія

освітня програма англійська мова та література і переклад

спеціалізація

035.041 германські мови та літератури (переклад включно)

вид дисципліни обов’язкова

факультет іноземних мов

2022 / 2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету іноземних мов
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

“26 ”__серпня__ 2022 року, протокол № 8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: ШЕВЧЕНКО Ірина Семенівна, доктор філологічних наук,
професор, професор кафедри методики та практики викладання іноземної мови

Програму схвалено на засіданні кафедри методики та практики викладання іноземної мови
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Протокол від 26 серпня 2022 року, протокол № 10

Завідувач кафедри методики та практики викладання іноземної мови
Анастасія ПТУШКА

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) Англійська мова та література і переклад
Юлія МАТЮХІНА

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов

Протокол від “_26 ” серпня 2022 року, протокол № 5

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов
Анна КОТОВА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «**Теоретична граматики англійської мови**» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки бакалаврів, напряму «філологія», спеціальності «035 філологія», освітня програма – англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова.

Спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни: створення теоретичного підґрунтя для розуміння фундаментальних понять системи й структури граматики англійської мови. Зокрема, курс ознайомлює студентів з основами морфології і синтаксису, а також закономірностей функціонування англійської мови.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни: надати студентам можливість розуміння базових принципів граматики англійської мови як системи й структури, її морфологічної будови і синтаксичного устрою; поясненні новітні лінгвістичних понять і термінів.

1.3. Кількість кредитів: 5 ЄКТС

Заочна

1.4. Загальна кількість годин:

Заочна форма навчання: 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни
Обов'язкова дисципліна
Заочна форма навчання
Рік підготовки
4/5-й
Семестр
8/10
Лекції
8 год.
Практичні, семінарські заняття
-
Лабораторні заняття
-
Самостійна робота
142 год.
Індивідуальні завдання
-

1.6. Заплановані результати навчання

А) Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати задачі і проблеми в галузі філології (лінгвістики та перекладу) під час виконання професійної діяльності або навчання, що передбачає вдале обґрунтування власних висновків, а також застосування положень і методів відповідної науки і характеризується певною невизначеністю умов.

Б) Загальні компетентності:

ЗК4. Здатність вільно спілкуватися державною мовою (усно і письмово).

ЗК11. Здатність об'єктивно оцінювати свої індивідуальні психологічні особливості.

В) Фахові компетентності:

ФК2. Здатність формувати судження про значення і сутність своєї професійної діяльності з урахуванням соціальних, професійних і етичних позицій.

ФК6. Здатність професійно застосовувати накопичені знання з граматики англійської мови, вільно й ефективно оперувати спеціальною мовознавчою термінологією для розв'язання професійних завдань. Здатність структурувати та оформляти результати дослідження згідно з вимогами до кваліфікаційних робіт у галузі лінгвістики.

ФК13. Здатність володіти загальноприйнятими нормами поведінки і моралі у міжособистісних та професійних стосунках і створення умов для їх дотримання під час процесу викладання, ведення ділових переговорів, укладанні угод, тощо.

ФК15. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі та перекладацькій діяльності, планувати, організовувати та проводити заняття з англійської та другої іноземної мови, а також оцінювати навчальні досягнення учнів.

Згідно з вимогами стандарту вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 Філологія, студенти повинні досягти таких програмних результатів навчання:

ПРН1. Використовувати українську та іноземні мови в усному та письмовому професійному спілкуванні, а також для організації ефективної міжкультурної комунікації; правильно використовувати систему мовних та мовленнєвих норм та правильно обирати комунікативну поведінку – таку, яка є адекватною ситуації спілкування.

ПРН2. Здійснювати пошук і використання інформації, необхідної для ефективного виконання професійних завдань, професійного і особистісного розвитку: добирати інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати, презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами

ПРН3. Володіти основними традиційними і сучасними методами і засобами отримання, зберігання, переробки інформації; працювати з комп'ютером як засобом управління інформацією; працювати з інформацією в глобальних комп'ютерних мережах.

ПРН7. Володіти соціокультурною компетенцією, що передбачає знання національно-культурних особливостей соціальної і мовної поведінки носіїв мови: їх звичаїв, етикету, соціальних стереотипів, історії та культури, а також способів користування цими знаннями в процесі спілкування.

ПРН9. Знати мову, її зміст, структуру та функціонування, а також мовні норми, в тому числі орфографічні і пунктуаційні, використовувати ці знання для висловлювання власної думки в усній і письмовій формах; вільно орієнтуватися в лінгвістичних та перекладацьких концепціях.

ПРН11. Використовувати державну та іноземні мови, що вивчаються, в усній та письмовій формах, у жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ПРН12. Збирати, аналізувати та демонструвати знання основних положень і концепцій в області теорії і практики іноземних мов, теорії комунікації, філологічного аналізу та інтерпретації тексту.

РН14. Планувати і здійснювати на належному рівні дослідження в галузі філології; аналізувати навчальну діяльність учнів, застосовувати сучасні методи викладання англійської мови та другої іноземної мови.

ПРН15. Дотримуватися правил академічної доброчесності, етичних та моральних принципів, що сприяють ефективному міжмовному та міжкультурному спілкуванню.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

1. Morphological system of the English language

The main terms of the English grammar. Morpheme and theories of its description. Parts of speech and their parameters. The Noun Phrase in English (Noun, Adjective, Pronoun, Numeral)

2. Morphological structure of English.

Typological characteristics of the English Verb phrase (Verbs, Adverbs, Statives, Modal Verbs and Phrases)

3. Features, characterizing the word combination in English

Minor syntax of English. Types of syntactic connections between elements of phrase and of simple sentence, the main and secondary parts of Simple Sentence.

4. Major syntax. Composite Sentence in English

Typology of the Complex Sentence in English. Sentence Pragmatics

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Денна форма (дистанційна)			
	Усього	у тому числі		
л		сем	сп	
1	2	3	4	5
Розділ 1				
Тема 1.	37	2	-	35
Тема 2.	37	2	-	35
Тема.3.	38	2	-	36
Тема 4.	38	2	-	36
<i>Усього годин</i>	<i>150</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>142</i>

4. Теми лекційних занять

Тема №	Назва теми	Кількість годин
		лекцій
1.	The main terms of the English grammar. Morpheme and theories of its description. Parts of speech and their parameters. The Noun Phrase (Noun, Adjective, Pronoun, Numeral) in English	2
2	Typological characteristics of the English Verb phrase (Verbs, Adverbs, Statives, Modal Verbs and Phrases)	2
3	Minor syntax of English. Types of syntactic connections between elements of phrase and of simple sentence, the main and secondary parts of Simple Sentence.	2
4	Typology of the Complex Sentence in English. Sentence Pragmatics	2
	Разом	8

5. Самостійна робота

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
		заочна
1	Typological features of the Noun in English. Typological characteristics of the Adjective in English Typological characteristics of the Numerals in English Typological characteristics of the Pronoun in English	35

2	Typological characteristics of the Verb and Adverb in English. Typological Characteristics of Prepositions, Conjunctions, Particles and Interjections in English	35
3	Syntactic connections in English Phrase and sentence Types of simple sentences	36
4	Syntactic derivation in English Structural types of Sentences in English Communicative types of sentences in English The main parts of the sentence in English The secondary parts of the sentence in English.	36
	Разом:	142

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено програмою

7. Методи навчання

1. Комунікативний метод (мозковий штурм, інтерактивна лекція)
2. Викладання з підтримкою (scaffolding) – демонстрація з Power Point
3. Робота з підручником, електронним конспектом лекцій
4. Аудіометод, відеометод
5. Метод самоконтролю.

8. Методи контролю

1. Метод **проміжного письмового** контролю: контроль знань за темами 1,2 (множинний вибір, обсяг – 30 запитань. Час виконання – 15 хвилин.
2. **Залікова письмова робота – тест** у формі множинного вибору. Обсяг – 40 запитань, на кожне 3 відповіді до вибору. Час виконання – 20 хвилин.

9. Схема нарахування балів

Види навчальної діяльності		Сума балів
Поточне тестування	Підсумковий семестровий контроль (ІСПИТ)	
Проміжна письмова робота 60 балів	40 балів	100 балів

Критерії оцінювання та бали:

Оцінювання складається з двох компонентів: робота в семестрі (60 балів); залік (40 балів).

Робота в семестрі. Студент отримує бали за проміжний письмовий тест (60 балів).

Критерії оцінювання:

Бали за контрольну роботу студента упродовж семестру нараховуються відповідно до результатів формалізованого тесту – обрання однієї правильної відповіді із трьох:

- Правильних відповідей 90 – 100% – 60 балів;
- Правильних відповідей 80 – 90% – 55 балів;
- Правильних відповідей 70 – 80% – 50 балів;
- Правильних відповідей 60 – 70% – 45 балів;
- Правильних відповідей 50 – 60% – 30 балів;
- Правильних відповідей 40 – 50% – 25 балів;
- Правильних відповідей 30 – 40% – 20 балів;
- Правильних відповідей 20 – 30% – 15 балів;
- Правильних відповідей 10 – 20% – 10 балів;
- Правильних відповідей 0 – 10% – 5 балів.

При порушенні академічної доброчесності письмова робота не зараховується.

Письмова підсумкова робота.

1. Параметри оцінювання письмових залікових робіт

Тест з теоретичних питань (множинний вибір)		
Кількість питань	Кількість виборів на кожне питання	Час на виконання
40	3	20 хвилин

Г. Бали за підсумкову контрольну роботу студента нараховуються відповідно до результатів формалізованого тесту – обрання однієї правильної відповіді із трьох.

(максимальна кількість балів – 40, мінімальна - 20)

- Правильних відповідей 90 – 100% – 40 балів;
- Правильних відповідей 80 – 90% – 36 балів;
- Правильних відповідей 70 – 80% – 32 балів;
- Правильних відповідей 60 – 70% – 28 балів;
- Правильних відповідей 50 – 60% – 24 балів;
- Правильних відповідей 40 – 50% – 20 балів.

Студент, що набрав менше 20 балів, не одержує заліку / іспиту і повинен переписати підсумковий тест у термін, встановлений деканатом.

Загальна залікова оцінка встановлюється як сума всіх оцінок

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендоване методичне забезпечення Основна література

1. Морозова О.І. Теоретична граматики сучасної англійської мови: матеріали до лекційного курсу та завдання для самостійної роботи. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2009. 60 с.
2. Морозова О.І., Паповянц Е.Г. Методичні вказівки та матеріали до курсу теоретичної граматики сучасної англійської мови (морфологія) для студентів 4 курсу факультету іноземних мов. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2000. 48 с.
3. Fries Ch. American English grammar, 1940. URL: <https://archive.org/details/in.ernet.dli.2015.506366>
4. Halliday M.A.K., Matthiessen C. An introduction to functional grammar. London, New York: Routledge. 2014. 700 p.
5. Jespersen O. The philosophy of Grammar. Chicago: University of Chicago Press, 1924. 359 p.
6. Rayevska N.M. Modern English Grammar. Київ: Вища школа, 1976. 304 с.
7. Sweet H. A new English grammar, logical and historical. 1891 (1st ed.) URL: <https://archive.org/stream/newenglishgramma01swee?ref=ol#page/12/mode/2up>
8. Trager G., Smith H. An outline of English structure, 1951. URL: <https://archive.org/details/outlineofenglish00trag/page/n1/mode/2up>
9. Valeika L., Buitkienė J. An Introductory Course in Theoretical English Grammar. Vilnius: Vilnius Pedagogical University, 2003. 136 p.
10. Volkova L.M. Theoretical Grammar of English: Modern Approach. Київ: Освіта України, 2009. 253 с.

Додаткова література:

1. What is a sentence (Khan Academy). – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=TeiuG81mbII>
2. Syntax (tree structures). – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=n9168PgGHBc>
3. Phrases and clauses. – URL: <https://www.khanacademy.org/humanities/grammar/syntax-sentences-and-clauses/phrases-and-clauses/v/phrases-and-clauses-syntax-khan-academy>
4. Coursera: Grammar and Punctuation. – URL: https://www.coursera.org/learn/grammarpunctuation?recoOrder=12&utm_medium=email&utm_source=recommendations&utm_campaign=recommen
5. Croft W. Typology and Universals. – Cambridge: Cambridge University Press, 1993.
6. Palmer F. Grammar. – L: Penguin Books, 1990

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Лінвістичний портал MOVA.info. Доступ <http://www.mova.info/>
World Lecture Hall: <http://www.utexas.edu:80/world/lecture/>